

2012-06-28

511-14385-12
1261-203

Vår referens

Miljöavdelningen
Andreas Malmgren
040/044- 25 25 46

Enligt Sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse i Kävlinge kommun

Länsstyrelsen har utarbetat förslag till skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse i Kävlinge kommun. Beslut om revidering av områdesavgränsning och föreskrifter för naturreservatet togs den 28 juni 2012. Skötselplaneförslaget har remissbehandlats samtidigt med revideringsförslaget för naturreservatet Dagstorps mosse i Kävlinge kommun.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen för naturreservatet Dagstorps mosse (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, beslutande och Andreas Malmgren, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Andreas Malmgren

Bilagor

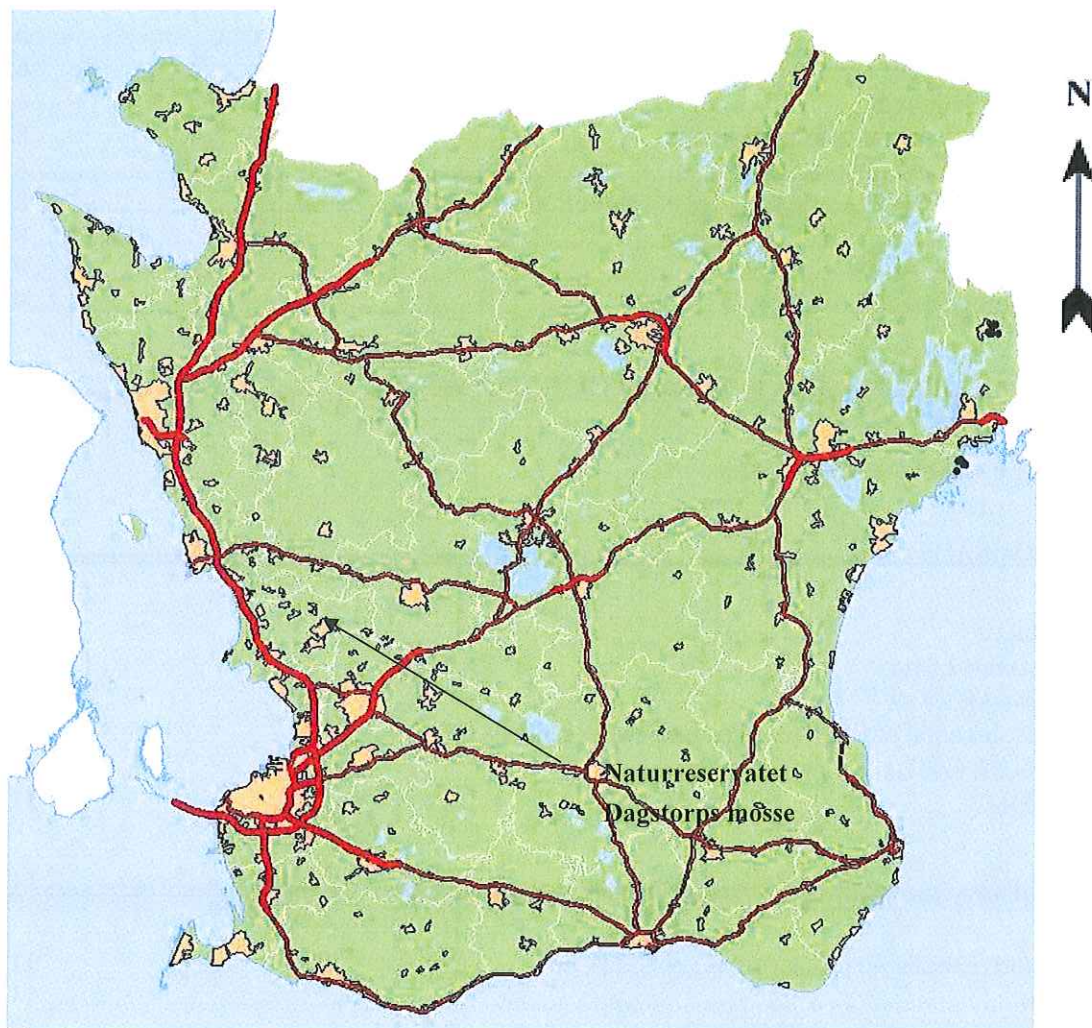
1. Skötselplan
2. Sändlista
3. Hur man överklagar

Skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse

Kävlinge kommun

Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten

Naturreservatet Dagstorps mosses läge. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Planförfattare: Andreas Malmgren

Beställningsadress: www.lansstyrelsen.se/skane

Copyright: Länsstyrelsen i Skåne län

Dnr: 511-14385-12

Foto: Planförfattaren, om inget annat anges

Innehållsförteckning

1 SYFTET MED NATURRESERVATET	5
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET	6
2.1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	6
2.2 ALLMÄN BESKRIVNING OCH BEVARANDEVÄRDEN	8
2.2.1 GEOMORFOLOGI OCH HYDROLOGI.....	8
2.2.2 HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING SAMT KULTURHISTORIA.....	8
2.2.3 BIOLOGI.....	8
2.2.4 FRILUFTSLIV.....	9
2.2.5 VAD KAN PÅVERKA OMRÅDET NEGATIVT?	9
<u>3 ÖVERSIKT AV PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL</u>	<u>9</u>
3.1 ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER	9
<u>4 PLANERINGSOMRÅDE</u>	<u>9</u>
4.1 RIKKÄRR 0,25 HA	9
4.2 FUKTIG BETESMARK 2,5 HA	10
4.3 KULTURBETESMARK 1,7 HA	10
4.4 TRÄD OCH BUSKBEKLÄDD BETESMARK MED FUKTÄNGSINSLAG 1,8 HA	10
4.5 BANVALLSOMRÅDE 0,08 HA	11
4.6 BANVALL 0,55 HA	11
<u>5 FRILUFTSLIV.....</u>	<u>11</u>
5.1 TILLGÄNGLIGHET, PARKERING OCH INFORMATIONSSKYLTAR	11
5.1.1 VÄGVISNING.....	11
5.1.2 RENHÅLLNING OCH SANITÄRA ANORDNINGAR	12
5.1.3 ELDNING	12
<u>6 JAKT OCH FISKE</u>	<u>12</u>
<u>7 UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS.....</u>	<u>12</u>
<u>9 TILLSYN</u>	<u>12</u>
<u>10 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING</u>	<u>12</u>
10.1 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER	12
10.2 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	12
10.3 UPPFÖLJNING AV KOSTNADER	12
<u>11 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR.....</u>	<u>12</u>
<u>12 KÄLLOR.....</u>	<u>13</u>

Kartor

1. Områdesavgränsning
2. Planeringsområden
3. Anläggningar
4. Natura 2000 naturtypskarta

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- Långsiktigt bevara, utveckla och återskapa förutsättningarna för ett hävdbetingat växt- och djurliv i området.
- Säkerhetsställa och utveckla hotade naturtyper som rikkärr och kalkfuktängar samtidigt som artrikedomen utvecklas.
- Bibehålla och utveckla de för rikkärr knutna arterna, bl a svarttåg och smalgrynssnäcka.
- Säkerställa att en god vattenkvalitet bibehålls i området.

Syftet ska uppnås genom att:

- En väl avvägd betesgång med nötkreatur och enstaka hästar samt slätter och/eller andra nödvändiga åtgärder inom begränsade partier

Om det framkommer nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska hänsyn tas till dessa i den fortlöpande skötseln av naturreservatet.

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Dagstorps mosse
Kommun	Kävlinge kommun
Natura 2000 ID	SE0430044
NVR/DOS-ID	2001517
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (karta 1)
Fastighet(er)	Kävlinge Dagstorp 13:3
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket
Läge	Ca 3 km nordväst om Kävlinge tätort
Koordinat centralpunkt	x: 379 132 y: 6 187 038 (SWEREF99)
Landareal	6,8 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Information om Natura 2000

I samband med inträdet i Europeiska Unionen har Sverige accepterat att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet) och EU-rådets direktiv. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m.m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom naturreservatet kräver samråd och i vissa fall tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Dagstorps mosse är utpekad som Natura 2000-område (SE 0430101) enligt art- och habitatdirektivet och därför ska särskild hänsyn iakttas för de arter och livsmiljöer som omfattas av dessa direktiv.

Dagstorps mosse är förutom ett Natura 2000-område också:

- av riksintresse för naturvården,

- utpekad i länets naturvårdsprogram (1996).

Naturtyper inom naturreservatet Dagstorps mosse

Naturtyp	Funnen areal (ha)/art med bedömd bevarandestatus	
	Fullgod	Icke fullgod
Fuktängar med blååtel eller starr (6410)		0,80
Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen (6270)		0,46
Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140)		0,72
Rikkärr (7230)		0,26
Total areal naturtyper:	2,2	
Icke-naturtyp (utvecklingsmark)	-	
Total områdesareal:	5,8	
Arter		
Kalkkärrsgrynsnäcka (1013)	Fullgott bevarande	

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.2.1 Geomorfologi och hydrologi

Dagstorps mosse 3 km väster om Kävlinge i Kävlinge kommun är en del av ett tidigare större våtmarksområde. Den flacka betesmarken, som ligger ca 15 meter ö.h, sluttar svagt ner mot Välabäcken i norr och ett källflöde bryter fram söder om den nedlagda järnvägen som skär igenom området. Berggrunden utgörs av sand- och siltsten vilken är överlagrad av isälvssand och mellan/grovsand samt ett tunt lager torv.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Området som idag utgör naturreservatet Dagstorps mosse har tidigare hävdats som äng, även om en del av områdets västra del under en kort tid utgjort åker. På grund av områdets fuktighet har det ej lämpat sig för odling, men i samband med järnvägens etablering för ca 100 år sedan dikades delar av området ut och odling blev därför möjlig. På skifteskartor från 1768 (se fig.1) ser man att området till största delen ingick i Dagstorps bys inägomark och utgjordes av ängsmark. Välabäcken meandrade då tydligt norr om naturreservatsområdet. På häradskartan från 1915 (se fig.2) har en del av området överförts till åkermark medan ca hälften fortfarande utgör ängsmark. Välabäckens sträckning har rätats ut och löper nu parallellt med naturreservatet.

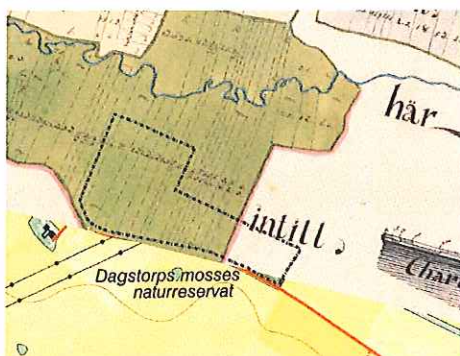

Fig.1 Utsnitt ur lagaskiftes karta 1768

Fig.2 Utsnitt ur Häradskartan 1915

Naturreservatet innehåller inga fornlämningar men utgör till en del ändå ett tydligt exempel på en ängsmark med lång kontinuitet.

2.2.3 Biologi

Området delas idag i två delar av banvallen som löper genom området. Området norr om järnvägen upptas av högörtängar dominerade av älgört (*Filipendula ulmaria*). Det finns en dunge av björk samt ett buskage av vide.

Den södra delen av området utgörs av heterogen gräsvetetation.

Dagstorps mosse utgör en refugie för ett antal växt- och djurarter som är knutna till den speciella miljö som området erbjuder.

Det kan nämnas att det förekommer ett stort antal snäckor i området. Mest nämnvärd av dessa är kalkkärrsgrynsnäck (*Vertigo geyeri*) som är klassad som hotad (NT). Andra arter av snäckor är: ängsdvärgsnäck (*Carychium minimum*), ängssnigel (*Deroceras agreste*) och mindre bärnstenssnäck (*Oxyloma elegans*). Bland fjärilar förekommer bl a

ängssmygare (*Ochlodes sylvanus*) , kålfjäril (*Pieris brassicae*), rovfjäril (*Pieris rapae*) och rapsfjäril (*Pieris napi*).

Bland växterna finns ett flertal hotade arter bl a svarttåg (*Juncus anceps*) (CR), stor ögontröst (*Euphrasia rostkoviana ssp. rostkoviana*) (EN) dess status är dock oklar, källgräs (*Catabrosa aquatica*) (VU), källblekvide (*Salix hastata ssp. Vegeta*) (VU), loppstarr (*Carex pulicaris*) (VU), kärrjohannesört (*Hypericum tetrapterum*) (VU). Vid inventering av rikkärret 2011 påträffades bl a bandpraktmossa (*Plagiomnium elatum*) och kärrpraktmossa (*Plagiomnium ellipticum*).

Andra nämnvärda arter är bl a. trubbråg (*Juncus subnodulosos*), blåtag (*J. inflexus*), torvtåg (*J. alpinus ssp alpinus*), axag (*Schoeneus ferrugineus*) rosmarinvide (*Salix rosmarinifolia*) och sandvide (*Salix repens var arenaria*).

2.2.4 Friluftsliv

Området utgör ingen lokal för friluftsliv och saknar anläggningar. Dock används området som exkursionslokal för bl a Lunds universitet och är väl känt i botaniska kretsar. Det finns parkeringsplats med information om området (se karta 3).

2.2.5 Vad kan påverka området negativt?

Brist på hävd utgör det största enskilda hotet mot området. Ytterligare dikning skulle innebära att området torrläggs och att arter försvinner. Ett annat hot kan vara övergödning, genom inflygande stoft och/eller genom vattenburen transport av näringsämnen, vilket skulle missgynna ett flertal av de arter som lever i området.

3 Översikt av planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande beskrivning av åtgärder

Den huvudsakliga skötseln av området ska bestå av betesdrift med nötkreatur och/eller enstaka hästar. Slätter och andra hävdåtgärder kan användas för att gynna den flora och fauna som finns i området. Målsättningen är att behålla ett öppet beteslandskap med ett rikt växt och djurliv. Den gamla banvallen kommer till viss del att tas bort för att marken ska kunna återställas till sitt naturliga skick. Dränerande diken ska om möjligt sättas igen. Stor ögontröst kan med fördel återinplanteras på lämpligt ställe i området. Dessa ytor kan då hägnas in och slås manuellt. Undersökningar bör göras för att se om man genom att skrapa bort grässvål på ytor som inte är naturtyp kan skapa förutsättningar för utökning av naturtyper. Eftersom området innehåller ett antal sårbara och hotade arter ska de arter som är rödlistade inventeras i naturreservatet med intervall om 5 år.

4 Planeringsområde

4.1 Rikkärr 0,25 ha

Bevarandemål:

- Arealen rikkärr (7230) **ca 0,25 ha** ska bibehållas och om möjligt utökas samt uppnå fullgod bevarandestatus.

Skötselåtgärder:

- Området hålls fritt från träd och buskar.
- Årligt bete och vid behov slätter.

Vid åtgärder gäller att:

- Försiktighet ska iakttas och körskador ska undvikas.

4.2 Fuktig betesmark 2,5 ha

Bevarandemål:

- Arealen öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) **ca 0,8 ha** ska bibehållas och om möjligt uppnå fullgod bevarandestatus.
- Arealen fuktängar med blåttåtel eller starr (6410) **ca 0,1 ha** ska bibehållas och om möjligt uppnå fullgod bevarandestatus.
- Arealen artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) **ca 0,05 ha** ska bibehållas och om möjligt uppnå fullgod bevarandestatus.

Skötselåtgärder:

- Området hålls fritt från träd och buskar.
- Årligt bete och vid behov slätter.

Vid åtgärder gäller att:

- Försiktighet ska iakttas och körskador ska undvikas.
- Områden med trubbtåg får ej utsättas för slätter.

4.3 Kulturbetesmark 1,7 ha

Bevarandemål:

- Öppen betesmark.

Skötselåtgärder:

- Området hålls fritt från träd och buskar.
- Årligt bete och vid behov slätter.
- Eventuell restaurering mot naturtyp

Vid åtgärder gäller att:

- Försiktighet ska iakttas och körskador ska undvikas.

4.4 Träd och buskbeklädd betesmark med fuktängsinslag 1,8 ha

Bevarandemål:

- Betesmark med inslag av buskar och träd.
- Arealen artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) **ca 0,4 ha** ska bibehållas och om möjligt uppnå fullgod bevarandestatus.
- Arealen fuktängar med blåttåtel eller starr (6410) **ca 0,7 ha** ska bibehållas och om möjligt uppnå fullgod bevarandestatus.
- Eventuell restaurering mot naturtyp

Skötselåtgärder:

- Årligt bete och vid behov slåtter.
- Vid behov gallring av befintliga buskar och träd.
- Nya buskar och träd får ej tillåtas sprida sig inom området.

Vid åtgärder gäller att:

- Försiktighet ska iakttas och körskador ska undvikas.

4.5 Banvallsområde 0,02 ha

Bevarandemål:

- Omföring till fuktig betesmark.

Skötselåtgärder:

- Restaurering av marken genom avlägsnande av banvallen och återskapande av betesmark.
- Efter återställandet årligt bete och/eller slåtter.

Vid åtgärder gäller att:

- Försiktighet ska iakttas och skador på omgivande naturtyper ska undvikas.

4.6 Banvall 0,62 ha

Bevarandemål:

- Banvall med möjlighet till restaurering till betesmark.

Skötselåtgärder:

- Marken hålls öppen genom årligt bete och/eller slåtter.

Vid åtgärder gäller att:

- Försiktighet ska iakttas och skador på omgivande naturtyper ska undvikas.

5 Friluftsliv

5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar

Mål:

- Naturreservatet ska ha en parkering med information (se karta 3)

Skötselåtgärder:

- Förvaltaren tillser att parkering och informationsskylt är i gott skick.

5.1.1 Vägvisning

Mål

- Minst en vägvisningsskylt med upplysning om reservatet bör finnas väster om reservatet vid väg 1177.

Skötselåtgärder:

- Förvaltaren ansvarar för kontakten med Trafikverket.

5.1.2 Renhållning och sanitära anordningar

Länsstyrelsen ser inget behov av soptunna eller sanitära anordningar.

5.1.3 Eldning

Eldning är förbjudet inom naturreservatsområdet.

6 Jakt och fiske

Jakten är inte utarrenderad. Områdets storlek och disposition gör ej området lämpligt för jakt.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

9 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

10 Dokumentation och uppföljning

10.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

10.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas efter ny kunskap.

10.3 Uppföljning av kostnader

Görs årligen av den som enligt avtal ansvarar för skötseln. Avrapportering ska ske till Länsstyrelsen årligen.

11 Kostnadsansvar och prioriteringar

Vad	Var	Vem	Prio	Finansiering
Betesdrift/slätter	Hela reservatet	Arrendatorn	1	Länsstyrelsen/Arrendatorn
Utmärkning och skyltning av naturreservatet	Enligt karta 3	Förvaltaren	2	Länsstyrelsen
Restaurering och återskapande av naturtyper	Hela reservatet	Förvaltaren	1	Länsstyrelsen
Restaurering av banvallsområdet	Skötselområde 4.5	Förvaltaren	2	Länsstyrelsen

12 Källor

12.1 Litteratur

Bevarandeplan för Natura-2000 området Dagstorps mosse, 2005.

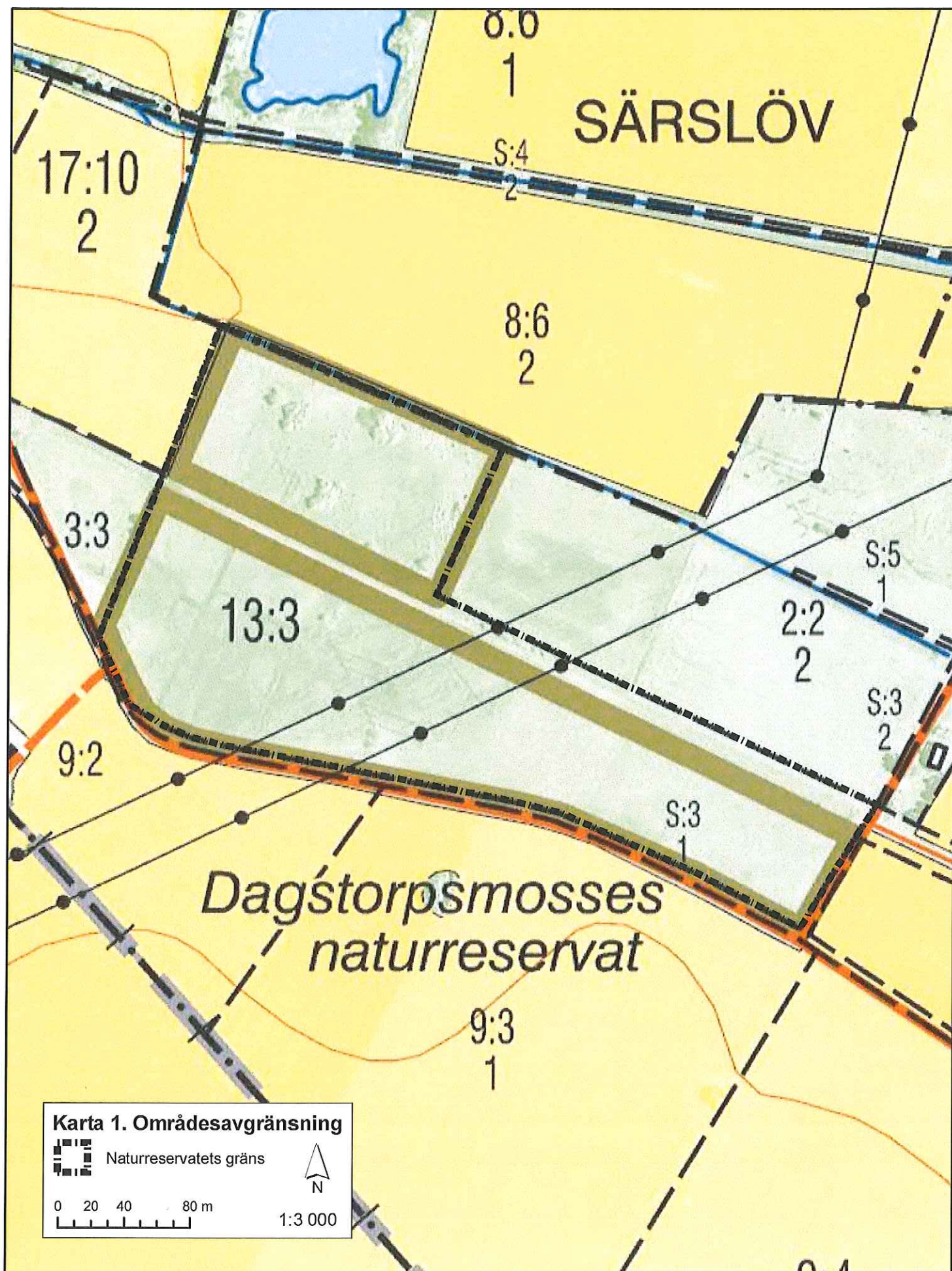
Revidering av Bevarandeplan för Natura 2000 området Dagstorps mosse, 2010.

Artdatabanken

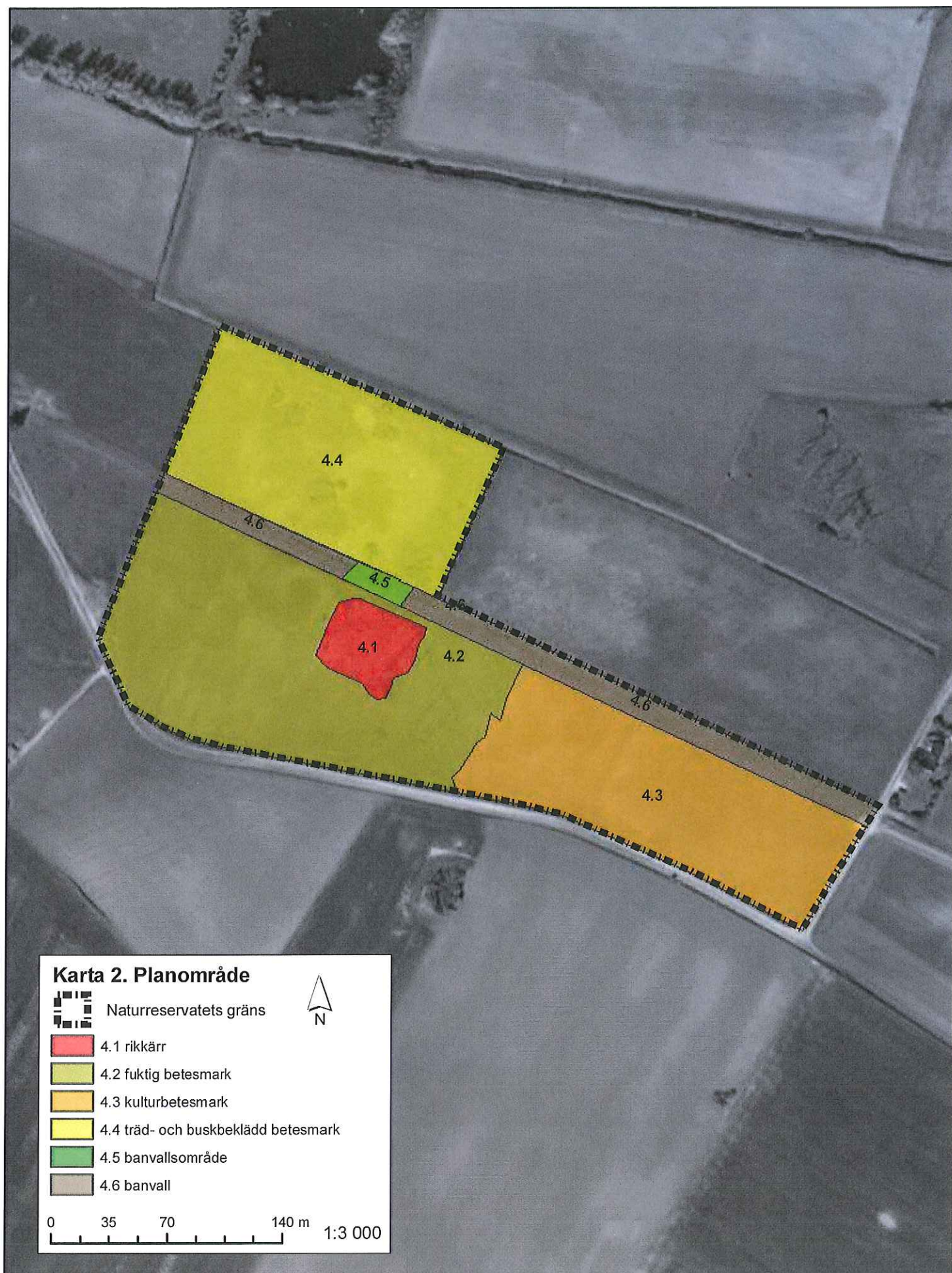
Kävlinge kommuns naturvårdsprogram

Rikkärrsrapporten, Länsstyrelsen i Skåne

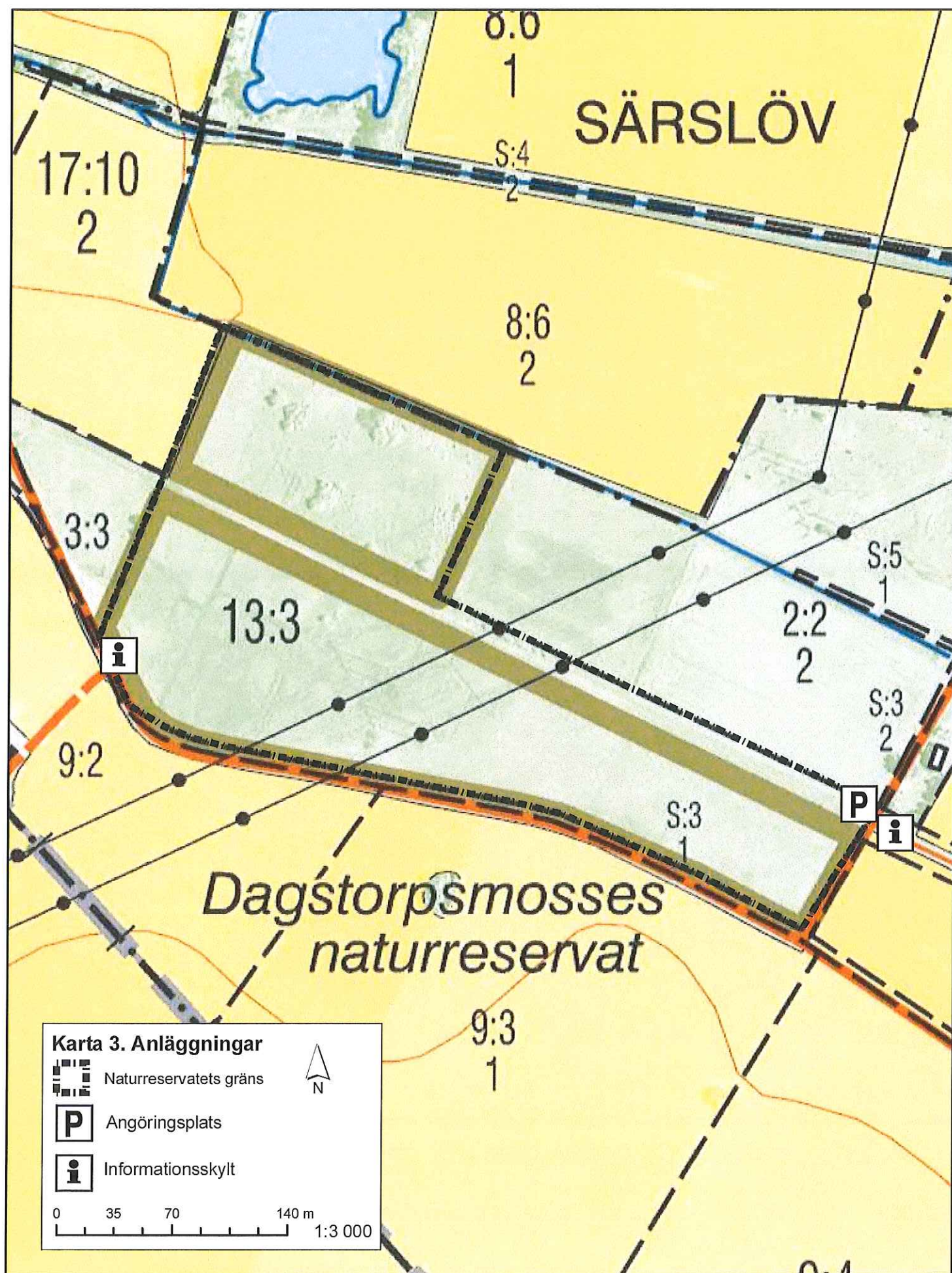
Tillhör Länsstyrelsens beslut om skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse

Tillhör Länsstyrelsens beslut om skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse

Tillhör Länsstyrelsens beslut om skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse

Tillhör Länsstyrelsens beslut om skötselplan för naturreservatet Dagstorps mosse

